

Պատկեր 1 Նախապատկեր Գ. Պատկեր 2

1. Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք

2. Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք
 Մենք չենք չենք չենք

Գ. Պատկեր

ՄԱՆԵՐԳ ՆԱՀԱՏԱԿԱՅ

Անոց համար որ ինկան
 Ըզնեզ ազատ ուզեցով,
 Մեր բեր սիրտեր քով քով՝
 Կ'ըլլան այսօր մեկ խորան :

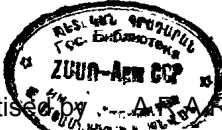
Անոց հագույն պաշտամունք
 Մեր մեծ մի խոհն է հիմա.
 Վեր, դեպ անոց կ'ամսաբան
 Մեր յայն ու սերն իրեր խոհն :

Եւ մեր ցաւ սրկիւն
 Անոց արիւնն ու հոգին,
 Հազարդութիւն վրիժագին,
 Մենք կ'ընդունինք սրբորն :

ՎԱՀԱՆ ԹԵՔԵՆԱՆ

Այս երգին խօսքերը շարադրած է Վահան Թե-
 քեանը եւ եղանակը յօրինած է Գրիգոր Երեմյանը:
 Երգին բնագրին Կառվարենցի
 ձեռքով օրինակութիւնը եւ եղանակը՝ յանձնուած

են Կառվարենցի կողմէ Գեղամ Աթոռաճեանին (Ա.
 Սեւա) որդէս դի զայն Հրատարակէ էր Պրիմալի
 ձեռագիր պարբերաթերթին մէջ զոր կը խմբագրէր
 երբ Գործարար օրբանոցին սանիկէրէն մին էր:

916-Վ.Զ.

Այս սրտաշարժ նշխարը, նուիրական յիշատակ երեք ողբացեալ բանաստեղծներու, ինծի յանձնեց Ա. Սեմայի ջոյը, Տիկ. Մառի Աթմահան-Լը Շելյայի, իր մէկ ծանօթագրութեան հետ, զոր՝ Թէքէեանի տաղին եւ Կառվարենցի եւ զանակին հետ՝ սիրով կը հրատարակեմ Ամաիրտի մէջ:

Հայրենասիրական այդ երգին հետ Ամաիրտի ներկայ թիւին մէջ կը հրատարակեմ Թէքէեանի մէկ ուրիշ անտիպ էջը, զոր, հին, շատ հին թուրքերու մէջ գտայ եւ որ գրուած է Մարտի 1898. 1901 շրջանին: Վահան Թէքէեանի անունը առաջին անգամ երեւցաւ Պոլսոյ մէջ 1894էն 1895 իմ խմբագրապետութեամբ հրատարակուող Մազիկ հանդէսին մէջ, երկու արծակ զերթուածներու տակ (Մազեքեքիֆի վրայ եւ Ջուքալիք), ինչպէս որ նոյն Մազիկ կիսամսեային մէջ երեւցան Օրիորդ Զապէլ Յովհաննէսեանի (յետոյ Տիկին Եսայիան) առաջին արծակ բանաստեղծութիւնները եւ Ռուբէն Զարգարեանի առաջին հէքեաթները:

1895ի վերջեր, համիտեան կոտորածներու շրջանին, ես յանկարծ որոշեցի հեռանալ Պոլսէն եւ զայն Փարիզ եւ Աղգ. Դատի փորոփակներին նուիրել ուժերս: 1898ին կը հիմնէի Ամաիրտը, որուն առաջին րոպէն շախտակեցեալ Թէքէեան՝ տաղերով զոր կը ստորագրէր Սուրէն Տիրանեան կամ Վահան Տիրանեան (Ամաիրտին աշխատակցիւր կըրնար վստահել իր Թուրքիա մնացած ազգականները, անոր համար ատեն մը այդ ստանունով հրատարակեց իր զերթուածները): Չեմ գիտեր ինչպէս անտիպ մնացեր է այս գողորդիկ էջը: Պատանի Թէքէեանին առաջին փորձերէն մէկն է ստիկա, բայց ատոնց մէջ արդէն կը զգանք արալայսը խորագրաց ու նրբարուեստ ապագայ վարպետ զերթողին:

Ա. Զ.

×

Երբ 1923ի զարնան բանաստեղծ Վահան Թէքէեան կ'այցելէ Գորֆուէ Լորտ Մէյորս Փուտտի հայ որբերուն, հաստատութեան բանաստեղծ ուսուցիչը՝ Գ. Կառվարենց անոր կը ներկայացնէ նիհար. Դատին մը սեւ ու խելացի աչքերով ու կ'աւելւի՝ «Դեղամ Աթմահանը, մեր դպրոցին բանաստեղծ աշակերտը եւ «Պրիմալաի խմբագիրը...»:

Վահան Թէքէեան հետաքրքրութեամբ կը թըղթատէ աշակերտին հրատարակած ձեռագիր ամսաթերթը եւ ուրախութեամբ ու գորովով կը շոյէ անոր սեւ ու զանաւոր մազերը, եւ գրպանէն հանելով ծալուած թղթիկ մը, զայն կը յանձնէ դեռատի խմբագրին, փափաք յայտնելով որ զայն հրատարակէ «Պրիմալաի յալորդ թիւին մէջ, Կարելի է երեւակայել զբանաստեղծ աշակերտին» երջանկութիւնը: Դեղամի խնդրանքով Կառվարենց զայն կը ծայնագրէ ու երգը կը հրատարակուի դպրոցական թերթին մէջ: Ապրիլ 11/24ի առթիւ աշակերտներուն կազմակերպած Հայ Նահատակաց սգատօսին տղաք զայն կ'երգեն երաժշտագէտ ուսուցիչին զեկամարութեամբ:

Ա. Սեմայի թուրքերուն մէջ մինչեւ հիմա խնամքով պահուած կը մնան «Պրիմալաի մէկ քանի թիւերը որոնց մէջէն է որ այս անտիպ երգը զատեցի իբր թանկագին մասունք Վնահիտի մէջ լոյսին բերելու նպատակով: Թանկագին մասունք՝ անոր համար մանաւանդ՝ որ զայն գրող բանաստեղծը, զայն ներգաշնակող զեղաբէտ երաժշտագէտ ու զայն հրատարակող երկրասարդ բանաստեղծը յաւէ՛տ բաժնուած են մեզմէ:

ՄԱՌԻ ԱՅՄԱՆԱՆ